

3. OLDAL

AZ
ARANSZÍNŰ
SÁRGASÁG
ELLENI
VÉDEKEZÉS

4. OLDAL

AZ ÉRTÉK-
NÖVELES ÉS A
FENNTARTHA-
TÓSÁG A KULCS

8. OLDAL

KAP: A
KEZESSÉG-
VÁLLALÁS
IGÉNYBEVÉTELE

Interjú

A MEZŐGAZDASÁG VERSENYKÉPESSÉGÉNEK ÉS JÖVEDELMEZŐSÉGÉNEK JAVÍTÁSA

A magyar mezőgazdaságnak számos problémával kellett megküzdenie az elmúlt néhány évben. Az agráriumban rejlő lehetőségek kiaknázása többirányú változtatást követel, hiszen csak ezáltal javítható az ágazat piacképessége, versenyképessége és jövedelmezősége. Ezen tényezőket az agrárfinanszírozásnak is meg kell alapoznia. Milyen lépések szükségesek, és milyen eszközök alkalmazhatók az ágazat előtt álló feladatok megoldásához, a gazdálkodói stabilitás erősítéséhez? Ezekről a témákról beszélgettünk *Hubai Imrével*, az Agrárminisztérium mezőgazdasáért felelős államtitkárával.

Az elmúlt évek hazai és nemzetközi folyamatait is figyelembe véve, a magyar mezőgazdaságnak milyen kihívásokkal kellett szembenéznie?

Az elmúlt időszakot olyan egymást erősítő nehézségek jellemezték, amelyek a magyar agráriumban teljesítményére jelentős nyomást gyakoroltak. Az egyik legmeghatározóbb tényező a klímaváltozás felgyorsulása, amely tartós aszályokat, szélsőséges hőmérsékleti ingadozásokat és csapadéeloszlási anomáliákat okozott. Különösen 2022-ben, amikor az ország jelentős része, pusztító mértékű aszályt szenvedett el, amely extrém mértékű termés kieséshez és a jövedelmezőség drasztikus romlásához vezetett. Meg kell jegyezni, hogy a 2022-es év tapasztalataira alapozottan a kormányzat, az évek óta tartó csapadékhiány, folyóink alacsony vízhozama és a forró nyár miatt, idén számos intézkedéssel segítette a gazdákat az aszály várható hatásainak mérséklése és a mezőgazdaságban elérhető hozamok stabilitása érdekében.

A magyar gazdálkodókra erősen hatottak a nemzetközi piaci kilengések, valamint a bizonytalanságot keltő, hirtelen változások is. A Covid19-járvány idején az ellátási láncokban felmerülő zavarok, majd az orosz-ukrán háború miatt kialakult energiapiaci sokk, jelentősen megemelték a termelési költségeket, így a műtrágya-, a növényvédőszer-, a takarmány- és az energiaárak történelmi csúcspontokat értek el. Épp akkor, amikor az állat- és növényegészségügyi problémák is égetőbbek lettek. Az újraindulást követően a termelési költségek és a beruházási ráfordítások mellett ráadásul még a hitelkamatok is nagymértékben megemelkedtek.

A nemzetközi terményárak ingadozása, mindezen kihívásokkal párhuzamosan, egyre bizonytalanabbá tette a termelés hatékonyságát, a bevételek folytonosságát, valamint a globalizálódó piacok

HUBAI IMRE

A GAZDÁK A KEZESSÉG RÉVÉN TÖBB FORRÁSHOZ JUTHATNAK, BIZTOSÍTVA EZÁLTAL LIKVIDITÁSUK MEGALAPOZÁSÁT, FEJLESZTÉSEIK SIKERES MEGVALÓSÍTÁSÁT

is kiszámíthatatlanabbá váltak. A helyzet fokozódott, amióta a korábbi együttműködési rendszerek átrendeződtek, és az Oroszországgal szembeni embargó, és az azokra adott viszonzási intézkedések jelentősen beszűkítették a magyar agrártermékek piacait. Nekünk további hátrányokat okoz az ukrán agrártermékek megjelenése az Európai Unió polcain, ami által az uniós és a hazai piacokon egyre élesebb lett a verseny. Mindközben az állatbetegségek további piacvesztéshez, a növénybetegségek pedig termés kieséshez vezettek. A kereskedelmi háborúk, a vámintézkedések, az Európai Unió Ukrajnával, illetve a dél-amerikai országokkal létrejövő kereskedelmi megállapodásai is kedvezőtlen hatással vannak a hazai agráriumra.

Sok vállalkozás számára további kihívást jelent a technológiai lemaradás és az elaprózott birtokszerkezet, amely korlátozza a modernizáció lehetőségét. A munkaerőhiány – különösen a képzett mezőgazdasági szakemberek hiánya – egyre súlyosabb probléma. Ehhez társul az EU új szabályozási környezete (például Zöld Megállapodás, és a szigorodó fenntarthatósági elvárások), amelyek komoly és költséges alkalmazkodást követelnek a termelőktől.

Az agrárium hatékonyságának javításában, valamint a szélsőséges környezeti tényezőkkel való küzdelemben milyen megoldások állnak a gazdák rendelkezésére?

A termelékenység, a jövedelmezőség, illetve a környezeti tényezőkkel szembeni ellenálló képesség növelése egyre inkább kéz a kézben jár. Magyarországon és nemzetközileg is a precíziós, digitalizált mezőgazdaság jelenti az egyik legfontosabb fejlődési irányt. A GPS-vezérelt traktorok, a drónok alkalmazása, a talajszkenelés, a távérzékelés és az adatvezérelt döntéshozatal egyaránt segítik a hatékonyabb inputfelhasználást és a terméshatékonyság növelését. A technológiai modernizáció része továbbá az energiahatékonyság javítása és a megújuló energia széles körben történő alkalmazása, amely például napelemek, biomassza-hasznosítás vagy energiatakarékos szárítók beépítésével valósítható meg. Emellett egyre hangsúlyosabb szerephez jutnak az állatjólléti, a környezetkímélő és a regeneratív gazdálkodási módszerek is, amelyek hosszú távon fenntarthatóbbá teszik a termelést.

A vízgazdálkodás fejlesztése szintén kiemelt jelentőséggel bír, hiszen az öntözésfejlesztés, a vízmegtartó megoldások, a talajkímélő művelés és a talaj szervesanyag-tartalmának növelése, mind erősítik az aszályal szembeni ellenálló képességet. A gazdák számára pedig elérhetőek különféle, támogatott biztosítási és kockázatkezelési eszközök, amelyek képesek hatékonyan csökkenteni a jövedelmek természeti károkból eredő kiesését.

Életbevágóan fontos, hogy szántóföldtől az asztalig, tovább fokozzuk a horizontális és a vertikális együttműködések részesedését a termékláncokban. Az így elérhető, folyamatos árbevétel szintén kulcsszerepet játszik a termelők közvetlen piacra lépésének előmozdításában, valamint a finanszírozás, a banki hitelezés elérhetővé tételében. Az élelmiszer-alapanyagok feldolgozottsági szintjének megemlése is már régóta fő prioritásunk a versenyképességért folytatott küzdelemben, és rendkívül pozitívan hat az élelmiszertermelési vertikum egészére.

Az agrárszektor milyen fejlődési lehetőségekkel rendelkezik az előttünk álló időszakban?

Az olykor kaotikus piaci, pénzügyi és klimatikus körülmények ellenére is, komoly potenciál rejlik a magyar agráriumban. Különösen a magasabb hozzáadott értékű termékek előállítására

terén van bőven növekedési potenciál. A hazai és a nemzetközi piaci irányokban (például a feldolgozott zöldségek és gyümölcsök, a takarmányok, a vetőmagvak esetében stb.) rejlő lehetőségek megragadásához mindenképpen felelősen kell bálnunk meglévő vízkészleteinkkel, és ott, ahol gazdaságos és fenntartható, élünk kell az öntözésfejlesztéssel.

A feldolgozóipar fejlesztése – különösen a KKV-k körében – lehetőséget ad arra, hogy a nyersanyagok piaci kitétsége helyett értéknövelő tevékenységből származzon a kiszámítható bevétel és a realizálható jövedelem. A digitalizáció terjedése lehetővé teszi a termelés optimalizálását, az inputköltségek csökkentését és a versenyképesség növelését.

A fogyasztói igények átalakulása szintén új piaci lehetőségeket teremt. Az agrárszektor fejlődése szorosan összefonódik a vidékfejlesztéssel, a helyi gazdaságok élénkítésével és a generációváltás támogatásával. Az új technológiák vonzóbbá tehetik az ágazatot a fiatalabb nemzedékek számára, amely hosszabb távon alapfeltétele a vállalkozások megújulásának.

Miként segíti az agrárkormány az agrárium beruházásainak sikeres megvalósítását, a vidék fejlődésének támogatását?

A kormány több szinten támogatja az agrárium beruházásait és fejlesztéseit. A KAP Stratégiai Terv keretében jelentős források állnak rendelkezésre többek között technológiai modernizációra, állattartó telepek korszerűsítésére, öntözésfejlesztésre, élelmiszeripari beruházásokra, illetve energiahatékonysági fejlesztésekre. A beruházások eredményességét segítik a kedvezményes finanszírozási és támogatási programok. Az agrárvállalkozások számára elérhetőek például a különböző kamattámogatott beruházási hitelek, a fiatal gazdák részére kialakított egyéb támogatások, valamint a KAP Stratégiai Terv beruházásai kapcsán igényelhető a kamat- és garanciadíj-támogatás is.

A kormány aktív szereplője a klímavédelmi és vízgazdálkodási fejlesztéseknek is, amelyek az ágazat ellenálló képességét és fenntarthatóságát növelik. A vidékfejlesztési források egy része a helyi gazdaságok megtartóerejét erősíti, az adminisztráció csökkentését célzó digitális megoldások pedig hozzájárulnak a beruházások sikeres megvalósításához.

A finanszírozásban részt vevő hitelintézetek és az AVHGA, együttműködve a vállalkozói szektorral, hogyan járulnak hozzá az agrárium stabil, fenntartható működéséhez?

Noha az elmúlt időszakban növekedtek az élelmiszer-gazdaság üzleti és pénzügyi kockázatai, a finanszírozást végző intézmények számára az agrárium vállalkozásai továbbra is megbízható partnerek. A bankok számára komoly lehetőséget jelent a KAP Stratégiai Terv beruházási projektjeinek megvalósításában, valamint a fejlesztésekhez kapcsolódó forgóeszköz-finanszírozásban való részvétel. A korábbiakhoz képest szigorúbban vizsgált finanszírozási feltételek miatt az agrárium zökkenőmentes hitelezésében az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kedvezményes kezességvállalása egyre jelentősebb szerepet tölt be. Az agrárgarancia révén a kisebb gazdálkodók is könnyebben juthatnak hitelhez, és a vidéki gazdaság is sikeresebben tud megbirkózni a halmozódó nehézségekkel. Az alapítványi kezességnek köszönhetően számos olyan vállalkozás is külső finanszírozáshoz juthat, amelyeknek nincs elég biztosítékuk a hitelfelvételéhez, vagy nem szeretnék terhelni vagyonelemeiket. A gazdák a kezesség révén több forráshoz juthatnak, biztosítva ezáltal likviditásuk megalapozását, fejlesztéseik sikeres megvalósítását.

Finanszírozás

AZ AGRÁRHITELEZÉS FOLYAMATAI, A KEZESSÉGVÁLLALÁS SZEREPE

Az Agrárközgazdasági Intézet adatai szerint 2025 első félévének végén a mezőgazdaság hitelállománya az egy évvel korábbihoz képest mintegy 5 százalékkal mérséklődve, körülbelül 1014 milliárd forintos szinten alakult. A kedvezményes hitelek részesedése 61, a piaci hiteleké pedig 39 százalékos volt. A mezőgazdaságban tevékenykedő egyéni gazdaságok hitelállománya közel 4 százalékkal, 372 milliárd forintra csökkent. A legnagyobb, mintegy kétharmados hányadot kitevő beruházási hitelek volumene körülbelül egy százalékkal csökkent. Az agráriumban tevékenykedő egyéni gazdaságok újonnan felvett hiteleinek összege 2 milliárd forinttal volt kevesebb az egy évvel korábbinál. A mezőgazdasági társas vállalkozások hitelállománya közel 7 százalékkal, hozzávetőlegesen 642 milliárd forintra csökkent, amelyben a hosszú lejáratú forgóeszközhitel mérséklődése játszott a legfőbb szerepet. A mezőgazdasági társas vállalkozások újonnan felvett hiteleinek összege 6 milliárd forinttal volt több az előző év azonos időszakához képest. A mezőgazdaság 500 milliárd forintot meghaladó garantált hitelállománya alig változott az elmúlt egy évben.

Az élelmiszeripar hitelállománya 0,5 százalékkal 709 milliárd forintra nőtt az egy évvel korábbihoz képest. Az ágazat hitelállományában a kedvezményes hitelek aránya körülbelül 38 százalékot tett ki, amely jóval kisebb, mint a mezőgazdaságban felvett kedvezményes hiteleké. Az élelmiszeripari egyéni vállalkozások hitelállománya közel 14

százalékkal nőtt, így 5,6 milliárd forintra bővült, a társas vállalkozásoké pedig plusz 0,4 százalékkal változott, vagyis 703 milliárd forintra emelkedett. A rövid lejáratú hitelek aránya 2025 közepén a teljes egyéni vállalkozási hitelállományban 34, a társas hitelállományban 31 százalékot tett ki. Az élelmiszer-feldolgozóipar garantált hitelállománya 3,5 százalékkal csökkent az előző évihez képest, és 151 milliárd forintot tett ki.

A mezőgazdaság (társas vállalkozások és egyéni gazdaságok) és az élelmiszeripar hitelezése – főleg a most meginduló KAP vidékfejlesztési beruházási projekteknek köszönhetően – az előttünk álló időszakban várhatóan fokozatosan élénkülni fog. Az agrárszektor finanszírozását az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) úgy segíti, hogy az agrárium valamennyi szereplőjének nyújt kezességet, vagyis az elsődleges mezőgazdasági termelők mellett az élelmiszeriparba és a tágabb agrobizniszbe tartozó vállalkozásoknak is. Az agrárgarancia a vidék fejlesztéséhez is hozzájárul, mivel az agrárgazdálkodáson túli tevékenységet folytató vidéki vállalkozók hitelezésében is szerepet vállal. Az AVHGA a mikro-, kis- és középvállalkozásokat támogatja likviditásuk javításában és beruházásaik sikeres megvalósításában, hogy stabil működésük megőrzése mellett növelni tudják versenyképességüket.

A széles banki partneri hálózatnak köszönhetően az AVHGA kezessége az ország minden pontján elérhető a vállalkozások számára. A gazdák hitel- és garanciaigénylése közvetlenül a bankoknál zajlik, de az ügyfeleknek lehetőségük van az alapítványi szakemberekkel is felvenni a kapcsolatot előzetes konzultáció formájában. A KAP Stratégiai Terv pályázatait megvalósító kisebb vagy nagyobb vállalkozások vezetői számára egyaránt megfontolandó, hogy mielőtt belevágnak a fejlesztéseikbe, annak finanszírozását körültekintően tervezzék meg. Így, akár közvetlenül is keressék az Alapítványt, hogy a finanszírozó bankokkal együttműködve a legkedvezőbb hitelezési feltételeket alakíthassák ki, és hangolják össze a rendelkezésre álló támogatási lehetőségeket.

AZ ARANYSZÍNŰ SÁRGASÁG ELLENI VÉDEKEZÉS A SZŐLÉSZETEK BEN

Ebben az évben a legtöbb hazai borvidéken megjelent a szőlő aranyszínű sárgaság betegsége. A kormány cselekvési tervet fogadott el, és 3,8 milliárd forintot különített el az aranyszínű sárgaságot terjesztő amerikai szőlőkabóca elleni küzdelemre. 2025. október 31-én véget ért a szőlőbetegség elleni országos védekezés és felderítés, mely során több mint 2000 hektáron végeztek el légi permetezést, továbbá a szakemberekből álló szemlecsoportok közreműködésével 10 ezer hektár ültetvényt ellenőriztek a felderítő drónok. Kiemelten fontos, hogy a szőlészettel foglalkozó gazdák ezután is betartsák a növényegészségügyi előírásokat. Szigorodott a megműveletlen szőlőültetvényekre vonatkozó szabályozás, valamint a hegyközségek növényvédelmi beszerzése egyszerűsödött. A hegyközségek növényegészségügyi veszélyhelyzet megelőzése vagy elhárítása, illetve növényegészségügyi védekezés célját szolgáló beszerzései mentesülnek a közbeszerzési szabályok alól, ha azok nem érik el az európai uniós közbeszerzési értékhatárt.

Interjú

AZ ÉRTÉKNÖVEDELÉS ÉS A FENNTARTHATÓSÁG A KULCS

Főiskolai feladat inspirálta a melléktermékekből gourmet élelmiszereket és natúrkozmetikumokat gyártó, már több mint harminc országba exportáló cégcsoport létrehozását. Mi volt az alapötlet, hogyan fejlődött a vállalkozás az évek során, és mi a következő lépcsőfok – ezen témákról beszélt interjújában *Pinczés Marianna*, a *Grapoila* cégcsoport alapítója, ügyvezetője.

Pinczés Marianna: Tizennyolc éves koromban, egy főiskolai feladat kapcsán szerettem bele a szőlőmagolajba. Marketingstratégiát kellett kidolgoznunk a szakértársaimmal egy szabadon választott termékhez, és mi erre voksoltunk. Féléves projekt révén alkalmam volt körüljárni a témát, amely annyira felkeltette az érdeklődésem, hogy tizenkilenc évesen, még az iskolapadból beindítottam a vállalkozásomat édesapám mentorálásával.

Melyik iskolában folytatta a tanulmányait, és hogyan tudott emellett dolgozni?

A Budapesti Gazdasági Főiskolára jártam akkor, amit nappalin végeztem el a munka mellett, majd a Debreceni Egyetem közgazdász mesterszakán, valamint a Szent István Egyetem Élelmiszermérnöki Karán – már levelező tagozaton – tanultam tovább. Ezek persze mind kapcsolódtak ahhoz, hogy ebből a kis, egyszemélyes cégből mára egy több mint harminc országba exportáló cégcsoport váljon. A jelenlegi tevékenységhez most már nagyon sok ember közös munkája kell.

Mi keltette fel a figyelmét a marketingfeladatban?

Az alapkonceptióra akkor talán még szavunk sem volt, ma is inkább az angol verzió az ismert, az upcycling, amelynek a lényege az értéknövelő újrahasznosítás. Vagyis, hogy egy másik iparág melléktermékét, amit egyébként kidobnának, alapanyagként használjuk. A feladatban a szőlőtörköly, illetve a szőlőmag volt az, amit tovább hasznosítottunk. Számos melléktermék hasznosul, de engem igazából az értéknövelésben lévő lehetőségek fogtak meg.

Hogyan lett ebből termékfejlesztés?

Az én gondolatom az volt, hogy ha már egy másik iparág melléktermékéből indulunk ki, akkor az összes keletkező melléktermékről gondolkodjunk és gondoskodjunk. Az elején a legegyszerűbb verziókat alkalmazzuk mi is, nyilván a nagy mennyiségű szőlőhéjből jutott takarmánycélra is, sőt a mai napig is jut, de további termékeket is elő lehet állítani belőle. Megszáritva és megőrölve a szőlőhéj egy magas antioxidáns-tartalmú alapanyag, amit a kozmetikai és a gyógyszeripar is hasznosítani tud. Rájöttünk, hogy gyakorlatilag mindent tovább lehet hasznosítani. Amikor kipróbáljuk a magból az olajat – és ezt általánosan mondom, nem csak a szőlőre – egy présfogácsa (pellet) marad vissza, amit megőrölve különféle gluténmentes maglisztekhez jutunk. Ezek nagyon jó sütőipari alapanyagok, de önállóan is megállják a helyüket, sőt, nyersen is fogyaszthatóak, így például remek alapanyagul szolgálnak a most divatos vegán élelmiszeripar számára, a magas fehérjetartalmú maglisztek például kifejezetten keresettek. Az olaj alján leülepedő olajszapot pedig kozmetikumként vagy tömény, natúr magkrémként árusítjuk, attól függően, hogy az adott mag krémje finom vagy sem. Kiváló bőrtápláló tulajdonságúak, így ez utóbbi esetben ezt kamatoztatjuk.

Amikor indította a vállalkozást, nyilván nem voltak meg a piaci kapcsolatai, és ilyen korban még a kezdőtőke is szűk keresztmetszet lehet. Hogyan tudta mégis beindítani az üzletet, hogyan talált beszállítókat és vevőket?

A kezdőtőkét a szüleim által kötött biztosítás jelentette, ami 18 éves koromban került a nevemre, és a tanulmányaimra szánták. Mivel állami ösztöndíjas voltam, erre ilyen szempontból nem volt szükség, így ezt a nyolcmillió forintot fektettem be a vállalkozásba. Édesapám viszont hiába volt vállalkozó, egészen más iparágban dolgozott, az ő kapcsolatrendszere számomra nem volt releváns, így a sajátomat ki kellett építenem, amely sok telefonálással, különféle rendezvényekre, konferenciákra járással történt. Érdekes tapasztalat volt akkor, hogy sokkal hamarabb eladtuk az olajsajtolás melléktermékeként keletkező pelletet, mint az olajat, mégpedig nyúltakarmányozásra adalékanyagként. Ennek ugyanis akkor nagy jelentősége és értéke volt, hiszen a pellet – antioxidáns-tartalma miatt – nagyon jó hatású a szív- és érrendszerre, koleszterincsökkentő, és az egyébként gyors szaporulatú nyulak gyenge szívéhez ez különösen szükséges. Akkor úgy gyártottuk a fő termékünket, az olajat, hogy a pellet kellett és kelt el előbb.

Milyen esemény jelentette a cég életében a nagy ugrást?

Az, amikor az exportpiacokra is nyitottunk. Rájöttünk, hogy megéri expókra, szakkiállításokra járni. Persze nem elég csak kint lenni, hanem nagyon kemény munkával kapcsolatokat kell kiépíteni, amelyekből aztán hosszú idő után ugyan, de üzletet lehet kötni. A Virgin Oil Press Kft.-vel kezdtem, de már a legelején lehetőség nyílt arra, hogy a Nemzeti Diverzifikációs Program keretében – az akkor bezárt kukoragyárak környékén – projektceget hozzunk létre, így született a Corn Oil Press Kft., amivel külön cégbe szerveztük a gyártást. Elkülönült így (és azóta tovább bővült) a kereskedelem és a gyártás, átláthatóbbá vált a tevékenységünk.

Amikor az említett két cégnél tartottak, milyen termékeik voltak?

Akkor már bővült a skála, és nemcsak szőlőmagolajat, szőlőmaglisztet és kapcsolódó szőlős termékeket gyártottunk, hanem a szortiment kiegészült a kukoricacsírával (a kukoricafeldolgozás melléktermékével), és a bébiételgyártásra termesztett kanadai tők magjával, ami szintén gyakorlatilag melléktermék volt. Sőt, mondhatom azt is, hogy hulladék, mert egyébként kidobták volna. Számunkra viszont ez egy rendkívül értékes alapanyag, ami egy pillanatig sincs hulladékként a rendszerben, hiszen egyből feldolgozzuk. Ebből is lehet tökmagolajat gyártani, bár alacsonyabb az olajtartalma, mint a klasszikus olajtőké, de fel tudtuk használni. Aztán onnantól kezdve, hogy Püspökladányban felépült az üzemünk – akkor még bérelt ingatlanban – egyre bővült a repertoár. A csipkebogyómaggal folytattuk, ami a tea- és lekvárgyártás

JÖVŐ ÉV ELEJÉN INDUL A GYÁRTÁS AZ ÚJ ÜZEMEKBEN, ÉS A TERMÉKEK PIACI BEVEZETÉSE.

mellékterméke. Aztán volt egy szakasz, amikor már olajgyártóként jelentünk meg a piacon. A vevők igényelték, hogy hagyományosabb olajos magvakat is préseljünk, és akkor jött a más, a len, és a hidegen sajtolt napraforgóolaj, amely azóta is nagyon sikeres termékünk, és bár egy hagyományos olajos mag, és nem „upcycling mag”, de minden egyes melléktermékét hasznosítjuk. 99 százalékos tisztaságú magból dolgozunk, így aztán a maradékot, a pelletet is fel tudjuk használni, maglisztet őrlünk belőle. Sőt – és itt jön a képbe a PSPK Magtej Kft. – terveink szerint hamarosan napraforgó-magtejet készítünk. Itt azért többről beszélhetünk, mint tervről, hiszen magtejet már tudunk gyártani a napraforgó-présogácsából őrlött lisztből, már csak a léptéken kell változtatni, amely az üzem beindulásával megvalósul. Kezdetől fogva fenntarthatóan gondolkodunk, ami nemcsak környezeti, hanem gazdasági fenntarthatóságot is jelent, és ha ez együtt van jelen, akkor az nagyon jól működik.

A fenntarthatóság is alapkövetelmény, miközben az Önök által gyártott termékeknek olyan tulajdonságaik vannak, amelyekre egyre nagyobb a fogyasztói igény. Jókor voltak jó helyen?

Igen, kívülről úgy tűnik, sok szempontból nagyon szerencsések voltunk, de igazából mi már a trendek kialakulása előtt így működünk, és versenyképesek tudunk maradni, néha csak kicsiben, amikor kinyíltak a lehetőségek, ezért voltunk, lehetünk jókor jó helyen. Ahogy apukám szokta mondani: divatba jöttünk. Sok dolog hozzájárult ahhoz, hogy a piac számunkra kedvezően változott. Tudható például, hogy a Covid19-járvány mennyit tett az átlagos gasztronómia fejlődéséhez, az egészséges táplálkozáshoz, amikor mindenki otthon főzött, és próbálta egészségesebb irányba terelni az étkezését. Hozzájárult továbbá a piacunk bővüléséhez a vegán élelmiszeripártás fejlődése, a különféle mentes táplálkozások elterjedése, valamint a paleo vagy a keto étkezési trendek is.

Európában EU-s és EU-n kívüli országokba is szállítunk, Ázsiában és az USA-ban is vannak vevőink a kozmetikai ipartól kezdve a gyógyszeriparon át a különféle speciális élelmiszergyártókig.

Milyen terveik vannak a további fejlődésre?

Bővítjük a termelésünket, kapacitásnöveléssel és új termékekkel is. Egyelőre még tart a megvalósítási szakasza a beruházásainknak. Püspökladányban az olajüzem bővítését végezzük, illetve kiegészítő tevékenységhez új üzemterületeket létesítünk, részben ennek önerő részét finanszírozta az MBH Bank. Jövő év elején indul az új üzemek beüzemelése, és a termékek piaci bevezetése. Ezek a célcsoporton belüli cégek külön beruházásai, amelyekhez az MBH Bank külön szerződésekkel csatlakozott. Ezekhez a hitelekhez garanciavállalások is társulnak, amelyeket az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány biztosított. A velük való kapcsolatot is elsősorban a bank intézte, egy-két kérdés jött vissza a szerződéskötésnél, egyébként pedig minden rugalmasan és gördülékenyen ment a garanciavállalással kapcsolatban is.

Támogatás

A GAZDASÁGÁTVÉTEL TÁMOGATÁSA

A hazai gazdálkodók átlagéletkora közelít a 60 évhez, hozzávetőlegesen minden harmadik termelő nyugdíjas korba lépett. A már működő mezőgazdasági üzemek továbbműködtetése és fejlesztése alapvető fontosságú a mezőgazdaság versenyképességének fenntartásához és javításához. A generációváltás előmozdítását emiatt nemcsak jogi egyszerűsítésekkel, adókedvezményekkel segíti a kormányzat, hanem pályázati forrásokat is igénybe vehetnek a gazdaság-átvételben részt vevő vállalkozók.

Az érdekelt gazdálkodók számára komoly segítséget jelent, hogy a KAP Stratégiai Terv keretében meghirdetésre került a „Generációs megújulás gazdaságátvevő támogatásával” című (KAP-RD06-1-25 kódszámú) pályázati konstrukció. Az összesen 22 milliárd forintos támogatási keretösszegű felhívás a 18 és 50 év közötti, az átadónál legalább 10 évvel fiatalabb, mezőgazdasági tevékenységet folytató, megfelelő képzettségű gazdaságátvevőt támogatja a gazdaság megszerzésében, amennyiben rendelkezik a mezőgazdasági igazgatási szerv (földügyi igazgatási hatáskörben eljáró vármegyei kormányhivatal) által jóváhagyott gazdaságátadási szerződéssel. Az átvétel által érintett gazdaságnak legalább 10.000 euró STÉ üzemméretűnek kell lennie, vagy ha a gazdaságátadó kistermelői nyilvántartásban szerepel, akkor legalább 10.000 euró árbevétellel kell rendelkeznie. Könnyebbséget jelent, hogy amennyiben a gazdaság-

átadó kistermelői nyilvántartásban szerepel, akkor a támogatást kérelmező választhat, hogy az üzemméret vagy árbevétel alapján kerüljön sor a szóban forgó jogosultsági feltétel igazolására.

A támogatási kérelmek benyújtására több szakaszban, ebben az évben **2025. november 20. és december 3. között**, majd 2026-ban további három szakaszban, így **februárban, júniusban és októberben** nyílik lehetőség. A pályázóknak figyelemmel kell lenniük arra, hogy ha legkorábban 2023. január 1-je után, de legkésőbb a támogatási kérelem benyújtásáig a gazdaságátadási szerződés szerint a gazdaságot már átvették, kizárólag a 2025. évi benyújtási szakaszban adhatják be támogatási kérelmüket.

A megpályázható összegű, vissza nem térítendő, átalány formájú, az üzemmérettől függő legalább 4 és legfeljebb 20 millió forintos támogatás célja, hogy a gazdaságátadótól átvehető legyen az adott gazdaság, a hozzá tartozó támogatási jogosultságok, valamint a kötelezettségek összessége. Az érintett mezőgazdasági vállalkozások így tovább működhetnek és fejlődhetnek, a generációváltás rendezett körülmények között valósulhat meg. Egy pályázó több benyújtási szakaszban is kérelmezhet támogatást különböző gazdaságok átvételének segítésére, de a teljes támogatás összege nem haladhatja meg a 40 millió forintot.

SERTÉS ÁLLATJÓLLÉTI TÁMOGATÁS

A sertéságazat részére nyújtott állatjóléti támogatások feltételeiről szóló 39/2018. (XII. 13.) AM rendelet alapján a vágósértés és tenyészoca süldő tartását végző gazdálkodók állategységre meghatározott, vissza nem térítendő támogatást vehetnek igénybe az előírásokon túlmutató állatjóléti kötelezettségvállalások (például az előírtnál legalább tíz százalékkal nagyobb férőhely, korszerű almozás, megfelelő mikroklima biztosítása) ráfordításainak ellentételezésére. A támogathatóság feltétele, hogy a kedvezményezetteknek

vállalniuk kell a támogatott tevékenységek egy éven át történő folytatását.

Támogatási kérelmet csak az a gazdálkodó nyújthat be, aki eleget tett a nyilvántartásba vételi kötelezettségének a Magyar Államkincstár által működtetett Kedvezményezetti Nyilvántartási Rendszerben. A 2026. támogatási évre vonatkozó kérelmeket **2025. december 1. és 2026. január 5. között** lehet benyújtani. A kérelmezők között legfeljebb 7 milliárd forint támogatási összeg kerül felosztásra.

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**
A vidékért kezesskedünk

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kedvezményes díjú kezességvállalása révén támogatja a gazdálkodókat fejlesztéseik megvalósításában, versenyképességük növelésében.

Az AVHGA kezessége segít, ha a vállalkozás:

- pályázni kíván beruházásokhoz kapcsolódó támogatásokra, de az induláshoz szükséges önrészt csak hitelekkel tudja előteremteni
- beruházási hitelt szeretne felvenni
- növelni szeretné a forráshoz jutás esélyét
- meglévő fedezeteit nem kívánja jelzáloggal terhelni
- rövid távú finanszírozás céljából forgóeszköz- vagy folyószámlahitel igénylését tervezi
- kedvezőbbé tenné a bankkal való tárgyalási pozícióját, például más fedezet kiváltásával
- kevés fedezetként bevonható vagyonnal, ingósággal vagy ingatlannal rendelkezik hitelfelvételkor

A kezességvállalás igénylése a hitelnyújtó pénzügyi intézménynél történik, de annak lehetőségeiről és feltételeiről előzetesen konzultálhat az AVHGA munkatársaival is.

Juni Árpád

garancia igazgató
juni.arpad@avhga.hu
+36 30 621 9117

Papp László

garancia igazgató-helyettes
papp.laszlo@avhga.hu
+36 30 466 7268

Szegediné Király Gabriella

senior értékesítéstámogató
kiraly.gabriella@avhga.hu
+36 30 284 1150

Tusákné Horváth Krisztina

értékesítéstámogató
horvath.krisztina@avhga.hu
+36 30 102 9029

Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | 1392 Budapest, 62. Pf. 289 | Zöld szám: 06 80 203 760 | office@avhga.hu | www.avhga.hu

Támogatás

AZ ÉLELMISZER-FELDOLGOZÁSI FEJLESZTÉSEK TÁMOGATÁSA

Az élelmiszer-feldolgozás stratégiai területnek minősül. Az élelmiszeripar nagyobb jövedelmezőséget biztosít, magasabb hozzáadott értékű termékekkel szolgálhatja ki a belföldi igényeket, valamint az exportpiacokat, egyúttal hozzájárul a foglalkoztatáshoz, és értékesítési lehetőséget biztosít a magyar mezőgazdasági termelőkől származó különféle alapanyagoknak. A KAP Stratégiai Terv emiatt is kiemelt figyelmet fordít erre a területre, amellyel összhangban meghirdetésre került „Az élelmiszeripari és feldolgozó üzemek fejlesztésének támogatása” című (KAP-RD04a-RD04b-3-25 kódszámú) pályázati kiírás. A támogatási konstrukció keretében a mezőgazdasági termékek értéknövelését és piacra jutását elősegítő technológiai fejlesztést és/vagy kapcsolódó zöld beruházást megvalósító vállalkozások jelentkezhetnek. A támogatási keretösszeg 20 milliárd forint, az elnyerhető támogatás pedig legfeljebb 100 millió forint lehetett. A támogatási kérelmek benyújtására 2025. november 27. és december 10. között volt lehetőség.

Az alábbi tevékenységek voltak támogathatók:

- › közvetlenül a technológiához, illetve az üzem működését szolgáló infrastruktúrához kapcsolódó épület, építmény építése, fejlesztése, korszerűsítése;
- › új gépek és eszközök, valamint technológiák vásárlása, beleértve az információs és kommunikációs technológiák beszerzése;
- › immateriális beruházások: a projekt céljához köthető számítógépes szoftverek megvásárlása vagy fejlesztése, valamint szabadalmak, licencek, szerzői jogok, védjegyek megszerzése.

A támogatás alapesetben az elszámolható költségek maximum 50 százaléka lehetett. Az ökológiai minősítéssel rendelkező terméket előállító kedvezményezett 10 százalékkal megemelt támogatási intenzitásra volt jogosult. Megújuló energia hasznosítására irányuló technológiák beszerzése esetében az alaptámogatás az összes elszámolható költség 70 százaléka lehetett. A nyertes pályázó vállalkozások finanszírozásának segítésére vissza nem térítendő, az elszámolható költségekhez viszonyított 10 százalékos kamat- és 5 százalékos kezességi díjtámogatást lehetett igényelni „A KAP Stratégiai Terv felhívásai alapján támogatott beruházások megvalósításához kapcsolódóan kamat és intézményi kezességvállalási díj támogatása” című felhívás keretében.

A MINŐSÉGRENDSZEREK MEGISMERTETÉSÉNEK TÁMOGATÁSA

A minőségrendszerek keretében előállított termékek földrajzi területhez kötődő, egyedi tulajdonsággal rendelkeznek, illetve hagyományos előállítási módszerrel készülnek. A „Minőségrendszerek tájékoztatói és promóciós tevékenységének támogatása” című (KAP-RD48-1-25 kódszámú) felhívás fő célja a minőségrendszerek ismertségének növelése a fogyasztók körében, illetve a magasabb hozzáadott értékű, hazai termé-

kek előállításának és fogyasztásának ösztönzése. A felhívás keretében nyújtott támogatás azon minőségrendszert működtető, illetve a minőségrendszerben tagként részt vevő természetes és jogi személyek (például mezőgazdasági termelők, élelmiszer-feldolgozók, termelői egyesületek stb.) csoportosulásait segíti, amelyek az Európai Unió és Magyarország által elismert minőségrendszerek (beleértve az ökológiai gazdálkodást

és termelést) előírásainak megfelelően állítják elő termékeiket. A nyertes pályázók a minőségrendszerek népszerűsítését szolgáló tájékoztatói és promóciós tevékenységükhöz kaphatnak legfeljebb 180 millió forintos vissza nem térítendő támogatást. A támogatási kérelmek beadására 2026. január 15-től négy benyújtási szakaszban, így januárban, februárban, júliusban és augusztusban lesz lehetőség.

A MAGYAROK KENYERE A JÖVŐÉRT ÖSZTÖNDÍJPROGRAM

A Magyarok Kenyere a Jövőért Ösztöndíjprogram a Kárpát-medencei agrártársadalom összefogásának és a magyar vidék megerősítésének egyik kiemelkedő kezdeményezése. A program 2023-ban indult az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) és a Magyar Gazdakörök és Gazdaszervezetek Szövetsége együttműködésével, amelyhez 2024-ben csatlakozott a Nemzeti Agrár-gazdasági Kamara. Az ösztöndíj célja a tehetséges és szakmájuk iránt elkötelezett, agrártanulmányokat folytató fiatalok segítése, és a hagyományos értékeken alapuló vidéki életforma népszerűsítése. Az ösztöndíj támogatásra 16 és 35 év közötti magyarországi és határon túl élő magyar diákok pályázhattak, akik hátrányos anyagi helyzetük és szorgalmuk alapján támogatásra voltak érdemesek. A program keretében 2023-ban 12 pályázó nyert el

ösztöndíjat, majd a megemelt keretösszegnek köszönhetően 2024-ben 25, 2025-ben pedig már 37 fiatal részesült egyéves ösztöndíjban. A 2025 őszi szervezésre kerülő ösztöndíjátadó során dr. Herczegh András, az Alapítvány ügyvezető igazgatója elmondta, hogy a fiatal agrárvállalkozások támogatása kulcsfontosságú az agrárium értékeinek megőrzése, a vidék megújulása érdekében. Az új generáció innovatív gondolkodása, digitalizációra irányuló nyitottsága, valamint környezettudatos szemlélete lendületet ad a mezőgazdaságnak. Az ügyvezető igazgató szerint a gazdák segítése befektetés a jövőbe, és a számukra megteremtett lehetőségek és megoldások révén nemcsak az agrárszektor versenyképességét növelhetjük, hanem a hosszú távú fejlődést, generációkon átívelő gazdálkodás alapjait is biztosíthatjuk.

A KAP BERUHÁZÁSI PÁLYÁZATOK, A KEZESSÉGVÁLLALÁS IGÉNYBEVÉTELE

A KAP Stratégiai Tervben a beruházási pályázati támogatás nemcsak a fejlesztési költségekre, hanem a megvalósítás finanszírozására is igénybe vehető. Az elszámolható költségekhez képest legfeljebb 65%-os vissza nem térítendő támogatásból maximum 50% a beruházási támogatásként; maximum 10% a támogatott beruházást finanszírozó hitel kamattámogatásaként; maximum 5% pedig a beruházást finanszírozó hitelt biztosító AVHGA garanciadíjtámogatásaként vehető igénybe.

Alapítványi kezesség a KAP ST kamattámogatott és piaci hitelekhez is minden esetben igényelhető akkor is, ha az adott projekt a KAP Stratégiai Tervből garanciadíj-támogatásra nem jogosult, vagy azt nem igényli. Ilyen esetben a díjtámogatást az AVHGA nyújtja. A szabad támogatási intenzitás, a pályázatban meghatározott maximális támogatási összeg és más egyéb feltételek alapján a vállalkozások eldönthetik, melyik megoldás illeszkedik leginkább az igényeikhez. Amennyiben az ügyfél nem kíván pályázni, vagy elérte a maximális támogatási keretet, akkor az általános kezességigénylési folyamaton keresztül - külön pályázat nélkül - jogosult lehet alapítványi támogatással kedvezményes díjú kezességre.

A garanciadíj-támogatásra pályázó gazdálkodóknak a támogatásigénylés és a kapcsolódó finanszírozás többlépcsős, egymásra épülő folyamatát kell sikeresen végigjárniuk.

- 1. A beruházási támogatás igénylése.** A támogatási kérelem beadása és a kapcsolódó hiánypótlások elvégzése, értelmező kérdések megválaszolása.
- 2. A beruházási támogatói okirat átvétele.** Amennyiben a pályázat pozitív elbírálást kap, a gazdálkodó kézhez kapja az Irányító Hatóságtól a támogatói okiratot. Ekkor megindulnak például a beszerzési és kivitelezési tárgyalások, és véglegesíteni kell a banki finanszírozási konstrukciót.
- 3. A banki beruházási hitelszerződés megkötése.** A kamattámogatott és/vagy kezességi díjtámogatott beruházási hitelszerződés megkötése során tisztázásra kerül a hitel volumene, ütemezése és a hitel kamat- és kezességidíj-támogathatósága,

azonban további szükségessé váló banki szerződések megkötésére is sor kerülhet, mint például bankgarancia, támogatás előfinanszírozó hitel, pályázatban nem támogatott kiegészítő beruházási hitel, áfa-előfinanszírozási hitel, működtetési költségek finanszírozására forgóeszköz-hitel.

- 4. Az AVHGA-kezesség jóváhagyása.** A banki hitelszerződés aláírását követően a bank megigényli a hitelszerződés biztosítékául szolgáló AVHGA-kezességet. A kezességi díjtámogatás igénylésére akkor is van lehetőség, ha a kamattámogatást nem veszi igénybe az ügyfél. Az AVHGA kibocsátja a kezességi kérelem elfogadását jelentő kezességi levelet.
- 5. A kamat- és garanciadíj-támogatás igénylése.** A gazdálkodónak a kamat- és/vagy garanciadíj-támogatásra a vissza nem térítendő beruházási támogatás elnyerését, vagyis a támogatói okirat kézhezvételét követően, egy egyszerűsített és gyorsított folyamat keretében külön kell pályáznia „A KAP Stratégiai Terv felhívásai alapján támogatott beruházások megvalósításához kapcsolódóan kamat és intézményi kezességvállalási díj támogatása” című támogatási konstrukció keretében, amint a beruházási támogatási okirat és a kezességi levél birtokában van a támogatást igénylő. Ez utóbbi támogatás elnyerésekor is készül egy erre vonatkozó, másik támogatói okirat.
- 6. Közbenő és záró kifizetési kérelmek.** A projekt megvalósítása során a garanciadíjról szóló számlák elszámolhatóak a közbenő és a záró kifizetési kérelmek keretében. A támogatott beruházás megvalósítási időszakában a kamat- és garanciadíj-támogatás elszámolása a vissza nem térítendő támogatással azonos módon, utófinanszírozással történik. A projektet megvalósító vállalkozásnak meg kell fizetnie a kamatot és a kezességi díjat, majd ezeket teljes egészében a kormányhivataltól igényelheti vissza a megítélt támogatási keret felhasználásáig.
- 7. Garanciadíj előre kiszámlázása.** A megvalósítási időszak végén a gazdálkodónak kezdeményeznie kell a fenntartási időszakra maradó garanciadíj-támogatás előre kiszámlázását.
- 8. Korrigált záró kifizetési kérelem.** A záró kifizetési kérelemhez csatolni kell az előre kiszámlázott és kiegyenlített garanciadíjról szóló igazolást. A kifizetett garanciadíj a támogatási keretig hívható le a kormányhivataltól.

